

පෝෂණ අවශ්‍යතා හා තුන්වන ලෝකයේ සාම්ප්‍රදායික ආහාර

හැටේ දශකයේ මෙක්සිකෝවෙන් ඇරඹී හරිත විප්ලවය හැත්තෑව දශකය වන විට ආසියාවේ බොහෝ රටවල් සිසාරා පැතිරිණි. වැඩි වන ජනගහනයට සාපේක්ෂව ආහාර අවශ්‍යතා සැපිරීමේ අරමුණින් ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම හරිත විප්ලවයේ මූලික පරමාර්ථය විය. වැඩි අස්වනු ගුණාංගයන්ගෙන් සමන්විත බීජ, දියුණු තාක්ෂණය සහ අවශ්‍ය තරම් කෘෂිකාර්මික යෙදවුම් වැනි සාධක එක්කර කිරීම තුළින් ඒකක ක්ෂේත්‍ර ඵලයකින් උපරිම අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට කෘෂි විද්‍යාඥයෝ බලාපොරොත්තු වූහ. තුන්වන ලෝකයේ රටවල කෘෂි වැඩ සටහන්හි ප්‍රබෝධයක් ඇති කිරීමට සමත් වූ ද, හරිත විප්ලවය අනවරතයෙන් ගලා බසින දිය දහරක් නොවී කතරක් මැද නොසිතූ පරිදි සිදු ගියේ මන්ද? තුන්වන ලෝකයේ සාම්ප්‍රදායික ගොවීන් හරිත විප්ලවය ප්‍රතික්ෂේප කළේ ඇයි? යන්න කාලයක් මුළුල්ලේ විමසීමට අපට හිඟ නොවන ප්‍රශ්න කිහිපයකි.

මේ ගැන කරුණු දක්වන්නෝ, ප්‍රධාන වශයෙන් යෙදවුම් සඳහා වැය වන අධික මිල තුන්වන ලෝකයේ ගොවීන්ට දරා ගත නොහැකි වී යයි පෙන්වා දෙති. දියුණු කරන ලද බීජ වගා කිරීමේදී උසස් අස්වැන්නක් සඳහා අධික ලෙස පොහොර භාවිතා කරන්නට සිදු වන අතර නො එසේ නම් අස්වැන්න සාම්ප්‍රදායික බීජ වර්ග ලබා දෙන අස්වැන්නටත් වඩා අඩු වීම මින් පළමුවැන්නය. දියුණු කරන ලද බීජ කෘෂි උවදුරු හා ලෙඩ රෝග වලට පහසුවෙන් ගොදුරු වීමත්, අයහපත් දේශගුණික තත්ත්වයන් යටතේ පහසුවෙන් විනාශ වීමත් කරණ කොට ගොවීන්ට ඒවා නඩත්තු කර ගැනීම අපහසු වීමත් වැදගත් කරුණුය. එබැවින් අවශ්‍ය රසායනික පොහොර, කෘෂි නාශක, පළිබෝධ නාශක සහ කෘෂි උපකරණ සඳහා වැය වන මුදල් සලකා බලන කල, අස්වැන්නෙන් ලැබෙන ආදායම ප්‍රශස්ථ තලයක නොතිබීම නිසා හරිත විප්ලවය අහිමස, සාම්ප්‍රදායික ගොවීන් මන්දෝත්සාහි වූහ.

එම නිසා තුන්වන ලෝකයේ දිළිඳු ගොවි පවුල්වල ආහාර සහ පෝෂණ අවශ්‍යතා සැපිරීමේ විකල්ප මාර්ග කවරේද යන්න කෙරෙහි මෑත කාලයක සිට කෘෂි

විද්‍යාඥයන්ගෙන් ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් කරුවන්ගෙන් අවධානය යොමු වී ඇත. දිළිඳු පවුල් වල පෝෂණ සහ ආහාර අවශ්‍යතා සැපිරීමට නම් යෙදවුම් සඳහා අඩු මුදලක් වැය වන බෝග ව්‍යාප්ත කල යුතු බවත්, විවිධ කාල ගුණික තත්ත්වයන් යටතේ වසර පුරා ආහාර අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට විවිධ තත්ත්ව වලට ඔරොත්තු දෙන බෝග සංඛ්‍යාව වැඩි කල යුතු බවත් සමහරෙක් ප්‍රකාශ කරති. මේ සඳහා අනාදීමත් කලක සිට අප මුතුන් මිත්තන් පරිභෝජනය කලා වූ ද, හරිත විප්ලවය, සංවර්ධනය, ඇතුළු රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තීන් සහ වත්මන් ජනතාවගේ නොදැනුවත්කම ඇතුළු හේතු රාශියක් නිසා දිනෙන් දින මිහිතලයෙන් මැකී යමින් පවත්නා වූද සාම්ප්‍රදායික ආහාර ශාක ප්‍රචලිත කිරීම ඇතැම්හු සාධාරණීකරණය කරති.

යෙදවුම් සඳහා වැය වන අධික මිල තුන්වන ලෝකයේ ගොවීන්ට දරා ගත නොහැකි වී යයි පෙන්වා දෙති.

සාම්ප්‍රදායික ආහාර බෝග යන්න නිර්වචනය කිරීම තරමක් අපහසු වුවද, අනාදීමත් කාලයක සිට අප කෙතෙකු වල වගා කරන්නා වූද, අපගේ පාංශු හා දේශගුණික තත්ත්වයන්ට මනා සේ හැඩ ගැසුනා වූද, අප ගොවීන් අතින් වැඩි දියුණු වී කාලාන්තරයක් මුළුල්ලේ අපගේ ආහාර අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කලා වූද, ශාක සාම්ප්‍රදායික ආහාර බෝග ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මේවායින් කොටසක් ලංකාවට හා අවට කලාපයට ආවේනික වූ ශාක වේ. වඩාත් වැඩි කොටසක් දේශාටකයන් මගින් ලංකාවට සංක්‍රමණය වී, අපගේ සාම්ප්‍රදායික වගා රටාව හා මනා සේ සංයෝජනය වූ ශාක ලෙස හැඳින්වීම නිවැරදිය.

කාලාන්තරයක් මුළුල්ලේ පරිභෝජනයට ගැනීම නිසා ඒ ආහාර බෝග දියුණු ආහාර සංස්කෘතියක් ගොඩ නගා තිබුණි. ඒවා විවිධ ආකාරයට රසවත්ව, ගුණවත්ව පිළියෙල කර ගැනීමට පැරැන්නෝ දත්හ.

සාම්ප්‍රදායික ආහාර බෝග, මීට කලින් සඳහන් කල පරිදි අහිතකර පාංශු සහ දේශගුණික තත්ත්ව වල පවා වැඩෙනනා වූද, පසෙහි අඩු සාරවත් බවක් ඇති විට

පවා අස්වැන්නක් ලබා දෙන්නා වූද, එබැවින් අඩු කෘෂිකාර්මික යෙදවුම් වලින් වගා කර ගන්නා වූද ශාක වේ. රසායනික පොහොර හා කෘෂි රසායන නොයෙදීම තුළින් අත්වන ප්‍රතිලාභ මෙන්ම, කෘෂි රසායනයන්ගෙන් කොර සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර ලබා ගැනීමේ මාර්ගයක් ලෙස ද සාම්ප්‍රදායික ආහාර කෙරෙහි අවධානය යොමු කල යුතුව ඇත.

ධාන්‍ය, මාංශ බෝග, එළවළු, පළතුරු, පලා වර්ග යනාදියට විවිධත්වය වැඩි කිරීම තුළින් යම් කන්නයක එක්තරා බෝග වර්ගයක් විනාශයට පත් වුවද අනෙකුත් බෝග රටාව තුළින් දිළිඳු ගොවි පවුල්වල ආහාර සුරක්ෂිත භාවය සුරැකෙන අතරම, කන්නයක් අතර ආහාර හිඟ වන කාලයන්හි සාම්ප්‍රදායික අල වර්ග, පලා වර්ග දිළිඳු

ගොවි පවුල්වල ආහාර සැපයීමේදී ඉටු කරන අති මහත් සේවය ද මෙහිදී නො සලකා හැරිය නොහැකිය.

සාම්ප්‍රදායික ආහාර බෝග රසවත් ය. පෝෂ්‍ය ගුණයෙන් අනූනය. ඇතුළු විට අප දැනට වැඩි වශයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා බොහෝ ආහාරයන්ට වඩා පෝෂ්‍ය ගුණයෙන් ඉහළය. ඒවා විවිධ ආකාරයට රසවත් ලෙසත්, පෝෂ්‍ය ගුණය සුරැකෙන ලෙසත් පිළියෙල කර ගැනීමට අප මුතුන් මිත්තෝ දැන සිටියහ. දැනට පවා, ගම්බද කාන්තාවෝ විවිධ ආකාරයට සාම්ප්‍රදායික ආහාර පිළියෙල කරති.

සාම්ප්‍රදායික ආහාර අමතර ආදායම උපදවන මාර්ගයකි. වෙළඳපොළේ ඇති ඇතුළු ආහාර බෝග තරමටම ආදායමක් ලබා නොදුන්න ද, ගොවීන්ගේ හා කෙත්වතු වල වගා කරන ලද සාම්ප්‍රදායික ධාන්‍ය, මාංශ බෝග, එළවළු, අල වර්ග සහ පළතුරු සෑහෙන ආදායමක් දිළිඳු පවුල් වලට ලබා දේ. එසේම බොහෝ සාම්ප්‍රදායික ආහාර ශාකයන් වෙතත් ප්‍රයෝජනවත් අතුරු ඵල ලබා දේ. ඒ අතරින් ඖෂධ සහ දැව විශේෂයන් ම වැදගත් වේ.

සම්ප්‍රදායික බෝග බොහොමයක් වගා කරනු ලැබුවේ මිශ්‍ර වගාවක් ලෙසටය. ඒකක බිම් ප්‍රමාණය තුළින් උපරිම අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි ක්‍රමය මිශ්‍ර වගාව බැව් දැන්

සහභාගිත්වය යටතේ ආරක්‍ෂා කර ගන්නා අතරම ප්‍රයෝජනයට ගත යුතුය.

අනෙක් වැදගත් කරුණ නම් වෙළඳපොල

විනාශ කරමින් ව්‍යාප්ත වෙමින් පවතී.

වෙළඳපොලට ආහාර ඉදිරිපත් කිරීමේදී ඒවායේ ප්‍රවේණි ඒකීය භාවය සුවිශේෂ ස්ථානයක් ගනී. ශාක අභිජනනයේදී බෝගවල ප්‍රවේනි විචල්‍යතාවය ඉතා වැදගත් වුවද, වෙළඳ පොලට ඉදිරිපත් කිරීමේදී එය අවාසි සහගත ය. සාම්ප්‍රදායික බෝගවල එම එකීයතාවය අඩුවීම ද, වෙළඳපොල තුළ සාම්ප්‍රදායික බෝග ප්‍රචලිත කිරීම අපහසු කරවයි.

වෙළඳ දැන්වීම් සහ ප්‍රචාරක කටයුතු නිසා සාම්ප්‍රදායික ආහාර වර්ග වල ආහාර හා පෝෂණ වටිනාකමට අසාධාරණයක් වන බව සඳහන් කළ යුතුය.

එබැවින් සාම්ප්‍රදායික ආහාර බෝග ප්‍රචලිත කිරීමට නම් පහත සඳහන් ක්‍රියාමාර්ග වලට ප්‍රධාන වශයෙන් අවතීර්ණ වීම අවශ්‍යය වනු ඇත.

- සාම්ප්‍රදායික ආහාර බෝග සහ සාම්ප්‍රදායික ආහාර තාක්‍ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම.
- සාම්ප්‍රදායික ආහාරවල ඇති පෝෂණමය සහ වෙනත් වටිනාකම් පිළිබඳව ජනතාවට, විශේෂයෙන්ම පාසැල් දරු දැරියනට අධ්‍යාපනයක් ලබා දීම.
- ජනතා සහභාගිත්වය ඇතිව සාම්ප්‍රදායික ආහාර වර්ග හා

සනාථ වී හමාරය. එමෙන්ම මිශ්‍ර වගාවක බෝග පසෙහි බිණිප ද්‍රව්‍ය කෙරෙහි දක්වන ප්‍රතිචාරය වෙනස් හෙයින්, ඒකීය වගාවක මෙන් එක්තරා බිණිප ලවන කොටසක් පමණක් පසෙන් ඉවත් නොවන හෙයින් පසේ සරුසාර බව බොහෝ කලක් සුරැකේ. එසේම මේ මිශ්‍ර වගා ක්‍රමය නිසා එක්තරා බෝගයක් ආක්‍රමණය කරන කාම් උවදුරු කෙරෙහි ජීව ආරක්‍ෂණ වැටක් සේ අනෙක් බෝග ක්‍රියා කරයි.

ආර්ථික රටාව තුළ පාරිභෝගික භාණ්ඩයක් ලෙස සාම්ප්‍රදායික ආහාර වලට කොතරම් දුරට, තරඟ කළ හැකි ද යන්නයි. බටහිරින් ආනයනය කරන ලද ආහාර මෙන්ම ක්‍ෂණික ආහාර හා තරඟ කිරීමේදී, සකස් කර ගැනීමේ දී ඇති වන අසීරුතා මෙන්ම, ඒවාට ලබා දෙන වෙළඳ ප්‍රචාරක කටයුතු නිසා සාම්ප්‍රදායික ආහාර ප්‍රචලිත කිරීම අපහසු වී ඇති බව ද අවධානය කළ යුතුය.

සම්ප්‍රදායික ආහාර බෝග ප්‍රචලිත කිරීමේ සීමා කවරේ ද යන්න හඳුනා ගැනීම, සාම්ප්‍රදායික ආහාර බෝග ජනප්‍රිය කරවීමේදී ඉතා වැදගත් වේ. මෙම සීමා අතරින් මුල් තැනක් ගන්නේ සාම්ප්‍රදායික ආහාර අඩු අස්වැන්නකින් සමන්විත වීමයි. බොහෝ හිතකර ලක්‍ෂණයන්ගෙන් සමන්විත වුවද, වැඩි වන ජනගහණයට සරිලන ලෙස ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට සාම්ප්‍රදායික බෝග වලට පමණක් හැකි වෙනැයි සිතීම උභ්‍යවේ. එබැවින් සාම්ප්‍රදායික ආහාර ශාක අතුරින් ආහාර හා පෝෂණමය වටිනාකම, දේශගුණික තත්ත්ව වලට මරොත්තු දීම, ජනතාවගේ රුචිය, වැනි කරුණු සලකා බලා ඒ අතරින් වඩාත් යෝග්‍ය ශාක හඳුනා ගෙන ඒවා අපගේ නිෂ්පාදන බෝග වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩ සටහන් වලට ඇතුළත් කළ යුතු අතර, අනිත් ශාක සම්බන්ධයෙන් ජනතාව දැනුවත් කිරීම තුළින් සහ මහජන

තවද කාලයක සිට අප සිත් සතන් හි පැල පදියම් වූ සමාජ සංස්කෘතික වටිනාකම් හේතු කොට සාම්ප්‍රදායික ආහාර දෙවන තැනක ලා සැලකීමට අපි පුරුදුව සිටිමු. උදාහරණයක් ලෙස, බොහෝ විට ආහාර හා පෝෂණ ගුණයන් අතින් දෙවන තොටන්නා වූ සාම්ප්‍රදායික අල වර්ග කිසි විටකත් උත්සව අවස්ථා වලදී අර්තාපල්

සාම්ප්‍රදායික ආහාර බෝග රසවත්ය. පෝෂණ ගුණයෙන් අනූනය.

වෙනුවට තෝරා නොගනිමු. එසේම ඉහත රට එළවළු වලට සාපේක්‍ෂව, උඩරට එළවළු වලට විශේෂ උත්සව අවස්ථාවන් හි සුවිශේෂ ස්ථානයක් වෙන් කරමු. එබැවින් වෙළඳපොල හොඳ ඉල්ලුමක් ඇති බෝග වගා කිරීමට ගොවිහු පෙළඹී සිටිති. ඒවා සාම්ප්‍රදායික බෝග කෙත්-වතු වලින් ඉවත් කරමින්,

කෘෂිකම්පේ දේශීය දැනුම සංරක්‍ෂණය කිරීම.

ආචාර්ය උදය රාජපක්‍ෂ
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ නිලධාරී
ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා
පුහුණුකිරීමේ ආයතනය

අළුත් රෝගයක් හඳුනාගන්න

දකුණු පළාතේ පනෝල වගාවන් බොහොමයක කරල් හට ගන්නා මල් (ගැහැණු මල්) වියළී යාම විශාල ගැටළුවක් වන අවස්ථා එමටය. දින 2 - 3 පමණ වයසැති මෙවැනි මල් කෙළවර පිට කහ පාට වී වියළී යන නිසා අස්වැන්න බහුල වශයෙන් අඩුවේ. පළතුරු මැස්සාගේ භානිය මෙම මල්වල දක්නට නැති බව පරීක්‍ෂා කළ විට පෙනී යයි.

මේ පිළිබඳව කර ඇති අධ්‍යයන වලින් පෙනී ගොස් ඇත්තේ 'කොආම්නාපෝරා කියුනම්චාරුම්' නමැති දිලීරයේ භානිය නිසා මෙම තත්ත්වය ඇති වන බවයි. පනෝල වලට අමතරව කරවිල හා වැටකොළ වගාවන්හට ද මෙම භානිය වැළඳීමට පිළිවන.

මෙම දිලීර භානිය පාලනය කර ගැනීම සඳහා ඇන්ත්‍රකෝල් නමැති දිලීර නාශකය යොදන්න. දිලීර නාශකයෙන් අඩුත්සයක් ජලය ගැලුම් 3 ක මිශ්‍රකරන්න. භානිය දරුණු ලෙස පවතින වගාවන්හි දින 7 පමණ තැවන වරක් දිලීර නාශකය යෙදීම වඩා සුදුසුය.

ලෝකිමාලා මිත්‍රසේන (පර්යේෂණ නිලධාරී, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණායතනය අගුණකොළපැලැස්ස.)